

STORTINGET

Lovvedtak 23

(2022–2023)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 82 L (2022–2023), jf. Prop. 137 L (2021–2022)

I Stortingets møte 12. desember 2022 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i utlendingsloven (visitasjon og undersøkelse i forbindelse med registrering av søknad om beskyttelse mv.)

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 93 første ledd skal lyde:

En søknad om beskyttelse etter § 28 skal fremsettes for politiet uten ugrunnet opphold. *Nasjonale ID-kort, pass eller annet reisedokument utlendingen er i besittelse av, skal innleveres sammen med søknaden eller så snart de kommer i utlendingens besittelse. Innleverte dokumenter kan beholdes til det er fattet endelig vedtak i saken om oppholdstillatelse eller utlendingen forlater riket.*

§ 103 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. ikke samarbeider om å klarlegge sin identitet i henhold til lovens § 21 eller § 83, oppgir uriktig identitet, eller skjuler eller tilbakeholder opplysninger av vesentlig betydning for en sak *etter loven*,

Ny § 103 b skal lyde:

§ 103 b *Visitasjon og undersøkelse i forbindelse med registrering av søknad om beskyttelse*

I forbindelse med registrering av en søknad om beskyttelse kan det rutinemessig foretas visitasjon av utlendingen og undersøkelse av gjenstander som utlendingen medbringer, med det formål å avdekke opplysninger om identitet, reiserute og andre opplysninger av betydning for søknaden, samt for å ivareta sikkerheten

på registreringsstedet. Visitasjon eller undersøkelse skal ikke foretas dersom det er åpenbart unødvendig.

For slike formål som nevnt i første ledd kan det også foretas undersøkelse av elektroniske enheter og brukerkontoer på nettverksbaserte kommunikasjons- og lagringstjenester som slike enheter gir tilgang til, med mindre

- a. slik undersøkelse er åpenbart unødvendig
- b. utlendingen motsetter seg slik undersøkelse og undersøkelsen vil være uforholdsmessig, eller
- c. utlendingen har oppholdstillatelse.

Når det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen skjuler eller tilbakeholder opplysninger nevnt i første ledd eller gjenstander som kan medføre fare for sikkerheten på registreringsstedet, kan det også foretas undersøkelse av utlendingens person. Undersøkelsen skal foretas så skånsomt og hensynsfullt som mulig, og på en minst mulig krenkende måte og av en person av samme kjønn som den undersøkelsen gjelder. Det er ikke adgang til kontroll av kroppens hulrom. Undersøkelse av mindreåriges person kan bare skje når det er strengt nødvendig.

Beslutning om visitasjon og undersøkelse kan tas av polititjenestemann på stedet, som også kan beslutte bruk av makt for visitasjon eller for undersøkelse etter første ledd av andre gjenstander enn elektroniske enheter. Dersom utlendingen motsetter seg undersøkelse av elektroniske enheter mv. etter annet ledd eller person-

undersøkelse etter tredje ledd, treffes beslutning om undersøkelse og om eventuell bruk av makt i disse tilfellene av politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt. Straffeprosessloven § 199 a første og annet ledd om plikt til å medvirke til at politiet får tilgang til et datasystem og politiets adgang til å bruke tvang for å få tilgang til system som krever biometrisk autentisering, gjelder tilsvarende.

Ved personundersøkelse etter tredje ledd skal det snarest mulig settes opp en rapport om undersøkelsen. Dersom utlendingen på stedet eller innen én uke etter undersøkelsen krever at grunnlaget for undersøkelse etter tredje ledd forklares, skal det innen én uke deretter gis en skriftlig, kortfattet begrunnelse. En fremsatt klage eller krav om begrunnelse medfører ikke utsatt iverksettelse av undersøkelsen.

Beslutning om undersøkelse av elektroniske enheter, jf. annet ledd, eller av utlendingens person, jf. tredje ledd, kan påklages etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Utlendingen skal gjøres kjent med denne retten.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring og vilkår for visitasjon og undersøkelse av person eller gjenstander. Det kan herunder gis regler om undersøkelse av elektroniske enheter, blant annet om tilgangsbegrensning, behandling og sletting av opplysninger, og klageordning.

Ny § 103 c skal lyde:

§ 103 c Sekundærbruk i politiet av opplysninger fra undersøkelse av elektroniske enheter

Politiet kan bare bruke opplysninger som er innhentet gjennom undersøkelse av elektroniske enheter etter § 103 b annet ledd til politimessige formål (sekundærbruk) som går ut på å

- a. vurdere om utlendingen utgjør en trussel mot offentlig orden og sikkerhet

- b. forebygge og etterforske lovbrudd som kan straffes med fengsel i to år eller mer eller som straffes for ulovlig opphold etter utlendingsloven § 108 annet ledd bokstav a, jf. utlendingsloven § 55 annet ledd.

Kongen kan gi forskrift om sekundærbruk av opplysninger fra undersøkelse av elektroniske enheter, jf. § 103 b annet ledd.

§ 104 første ledd skal lyde:

Det kan tas beslag i reisedokumenter, billetter, elektroniske enheter, lagrede data eller annet materiale som kan bidra til å avklare eller dokumentere utlendingens identitet eller andre forhold av betydning for en sak etter loven når det er tvil om utlendingens identitet, eller det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen skjuler eller tilbakeholder opplysninger av betydning for en sak etter loven.

Ny § 104 a skal lyde:

§ 104 a Beslag overfor asylsøkere

Det kan tas beslag i reisedokumenter, billetter, elektroniske enheter, lagrede data eller annet materiale som kan avdekke opplysninger om en asylsøkers identitet, reiserute og andre forhold av betydning for søknaden, samt materiale som må beslaglegges for å ivareta sikkerheten på det stedet hvor asylsøkeren registrerer seg eller innlosjeres. Det kan også tas beslag i slikt materiale dersom asylsøkeren motsetter seg at det foretas undersøkelse av gjenstander etter § 103 b.

Beslutning om beslag kan treffes av polititjenestemann. § 104 femte ledd annet og tredje punktum, samt sjette til niende ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan gi utfyllende regler i forskrift.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid og kan fastsette overgangsbestemmelser.

Masud Gharahkhani

president